नेवाः देय् दबूको विधान-१११५

संशोधन प्रस्ताव

क्रसं	दफा	विधानमा भईरहेको व्यवस्था	संशोधन प्रस्ताव	संशोधन गर्नु पर्ने कारण
	२ घ	**"समिति"** भन्नाले संस्थाको केन्द्रीय समितिलाई सम्झनु पर्दछ । यो शब्दले विधान बमोजिम गठन भएको जिल्ला, नगर/गाउँ/प्रारम्भिक समिति समेतलाई जनाउँदछ ।	**"समिति"** भन्नाले संस्थाको केन्द्रीय समितिलाई सम्झनु पर्दछ । यो शब्दले विधान बमोजिम गठन भएको प्रदेश, जिल्ला, पालिका/ वडा/प्रारम्भिक समिति समेतलाई जनाउँदछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२ ङ	**"राष्ट्रिय अधिवेशन"** भन्नाले यस संस्थाको राष्ट्रिय अधिवेशनलाई सम्झनु पर्दछ र **"अधिवेशन"** भन्नाले जिल्ला, नगर/गाउँ को अधिवेशनलाई सम्झनु पर्दछ ।	**"राष्ट्रिय अधिवेशन"** भन्नाले यस संस्थाको राष्ट्रिय अधिवेशनलाई सम्झनु पर्दछ र **"अधिवेशन"** भन्नाले प्रदेश/जिल्ला/ पालिका/ वडा को अधिवेशनलाई सम्झनु पर्दछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२ च	**"बैठक"** भन्नाले नेवाः देय् दबूको केन्द्रीय समितिको बैठक सम्झनु पर्दछ । यो शब्दले बिधान बमोजिम गठन भएको बिभाग, जिल्ला, नगर/गाउँ/प्रारम्भिक समितिको बैठक समेतलाई जनाउँदछ ।	**"बैठक"** भन्नाले नेवाः देय् दबूको केन्द्रीय समितिको बैठक सम्झनु पर्दछ । यो शब्दले बिधान बमोजिम गठन भएको बिभाग/प्रदेश/जिल्ला/पालिका/वडा/प्रारम्भिक समितिको बैठक समेतलाई जनाउँदछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२ ज	**"पार्षद"** भन्नाले केन्द्रीय जिल्ला, नगर/गाउँ परिषदका सदस्यलाई सम्झनु पर्दछ ।	**"पार्षद"** भन्नाले केन्द्रीय प्रदेश/जिल्ला/ पालिका/ परिषदका सदस्यलाई सम्झनु पर्दछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२ ञ	**"सचिवालय"** भन्नाले विधान बमोजिम गठन भएको केन्द्रीय, जिल्ला, नगर/गाउँ कार्य सम्पादन समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।	**"सचिवालय"** भन्नाले विधान बमोजिम गठन भएको केन्द्रीय, जिल्ला, पालिका कार्य सम्पादन समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२ ढ	**"परिषद"** भन्नाले विधान बमोजिम गठन भएको जिल्ला, नगर/गाउँ परिषदलाई सम्झनुपर्दछ	**"परिषद"** भन्नाले विधान बमोजिम गठन भएको प्रदेश, जिल्ला, पालिका परिषदलाई सम्झनुपर्दछ	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	२, न	थप	पालिका समिति - पालिका समिति भन्नाले संस्थाको महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिका समिति समेतलाई सम्झनु पर्दछ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न
	४	संस्थाको केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौं उपत्यकामा रहनेछ । आवश्यकतानुसार नेपाल बाहिर समेत शाखा कार्यालयहरु खोल्न सक्ने छ । जिल्ला, नगर/गाउँ/प्रारम्भिक र वडा कार्य समितिको कार्यालय आ-आफ्नो पायक पर्ने स्थानमा रहने छ ।	संस्थाको केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौं उपत्यकामा रहनेछ । आवश्यकतानुसार नेपाल बाहिर समेत शाखा कार्यालयहरु खोल्न सक्ने छ । प्रदेश, जिल्ला, पालिका र वडा कार्य समितिको कार्यालय आ-आफ्नो पायक पर्ने स्थानमा रहने छ ।	राज्यको पुनःसंरचना अनुसार संस्थाको संरचना मिलान गर्न

	६, १	थप	**आजिवन सदस्य :** नेवाः भाषा, कला, संस्कृति, व्यापार व्यवसाय, राजनीतिक, सामाजिक आदि क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याउनु भएको व्यक्तिहरुलाई तोकिएको शुल्क लिइ प्रदान गरिएको सदस्य ।	संस्थाको आजिवन सदस्यताको व्यवस्था गर्न
	६, १	थप	**श्रयस्कर सदस्य :** नेवाः देय् दबू तथा आवद्ध संस्थालाई आर्थिक, भौतिक सहयोग पुऱ्याएका व्यक्तिहरुलाई प्रदान गर्ने सदस्यता । **नेवाः विशिष्ट सदस्य** : तोकिएको शुल्क लिइ केन्द्रबाट प्रदान गर्ने सदस्यता	संस्थाको श्रयस्कर, नेवाः विशिष्ट सदस्यताको व्यवस्था गर्न
	१० ख	थप	केन्द्रीय समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरु	केन्द्रयि समितिका पदाधिकारीहरुको प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न
	१० ख	थप	प्रत्येक जिल्लाबाट कम्तीमा १ जना सदस्य पर्ने गरी प्रदेश अधिवेशनबाट निर्वाचित कम्तिमा १८ वा प्रदेश अधिवेशनमा प्रतिनिधित्व गर्ने संख्याको आधारमा १०:१ बाट हुने संख्यामध्ये जुन बढी हुन्छ सो संख्या बमोजिम निर्वाचित प्रतिनिनि हुनेछ ।	महाधिवेशनमा प्रदेश समितिको प्रतिधित्व सुनिश्चित गर्न
	१० ख २	२) जिल्ला अधिवेशनबाट निर्वाचित कम्तिमा ५ वा जिल्ला अधिवेशनमा प्रतिनिधित्व गर्ने संख्याको आधारमा १०:१ बाट हुने संख्यामध्ये जुन बढी हुन्छ सो संख्या बमोजिम निर्वाचित प्रतिनिधि हुनेछ ।	प्रदेश समितिको सिफारिसमा जिल्ला अधिवेशनबाट अध्यक्ष सहित निर्वाचित कम्तिमा ५ जना ।	
	१२ ङ	ङ) जिल्ला परिषदबाट ५०:१ जना प्रतिनिधि	हटाउने	
	१२ ट	थप	प्रदेश अधिवेशन	
	१४, १	क) अध्यक्ष १ ख) सात प्रदेशबाट उपाध्यक्ष ७ ग) सदस्यहरु (१) प्रदेश सदस्य ७ (२) निर्वाचित महिला सदस्य ६ (३) खुल्ला निर्वाचित ६ (४) मनोनित ६ ३३	क) अध्यक्ष १ ख) बरिष्ठ उपाध्यक्ष १ ग) उपाध्यक्ष २ घ) महिला उपाध्यक्ष १ ङ) महासचिव १ च) सचिव १ च) महिला सचिव १ ज) जातीय परिषद सचिव १ ञ) प्रदेश सदस्यहरु ८ ट) महिला सदस्य ६	लोकतान्त्रिक प्रकृयाबाट केन्द्रयि पदाधिकारीहरुको निर्वाचन गराउन

			ठ) खुल्ला सदस्य ६ ड) मनोनित ४ ३३ प्रदेश अध्यक्ष तथा केन्द्रीय विषयगत संगठन अध्यक्ष स्थायी अमन्त्रित सदस्य हुनेछ ।	
	१४, २	(२) मनोनित सदस्य ४ जना बाहेक अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको निर्वाचन प्रजातान्त्रिक प्रकृया अनुरुप गरिनेछ । केन्द्रीय समितिमा कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला रहनेछ । उपाध्यक्षहरु र प्रदेश सदस्यहरुको हकमा सम्बन्धित क्षेत्रका महाधिवेशन प्रतिनिधिहरु बीच चुन्ने र चुनिने प्रक्रिया हुनेछ ।	(२) मनोनित सदस्य ४ जना बाहेक अन्य पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको निर्वाचन प्रजातान्त्रिक प्रकृया अनुरुप गरिनेछ । केन्द्रीय समितिमा कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला रहनेछ ।	पदाधिकारीहरु प्रजातान्त्रिक प्रकृया अनुरुप निर्वाचित हुने व्यवस्था गर्न
	१४,४	(४) उपदफा (१) बमोजिम केन्द्रीय समिति गठन पश्चात अध्यक्षको प्रस्तावमा केन्द्रीय समितिको निर्णयबाट निर्वाचित सदस्यहरु मध्येबाट महासचिव नियुक्ति गरिनेछ । देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरुको कार्य विभाजन केन्द्रीय सदस्य मध्येबाट गरिनेछ । (क) कोषाध्यक्ष १ (ख) सचिव ३ (महिला १ सहित)	(४) उपदफा (१) बमोजिम अध्यक्षद्वारा केन्द्रीय सदस्यहरु मध्येबाट देहाय बमोजिमका पदाधिकारीहरुको कार्य विभाजन गरिनेछ । (क) उप महासचिव १ (ख) कोषाध्यक्ष १	संस्थाको दैनिक कार्य संचालनको लागी पदाधिकारीको व्यवस्था गर्न
	१४,५क	क) अध्यक्षको पद रिक्त भएमा उपाध्यक्षहरु मध्येबाट केन्द्रीय समितिले कार्यबाहक अध्यक्ष चयन गरिनेछ । केन्द्रीय समितिले कार्यबाहक अध्यक्ष नियुक्ति नगरे सम्म केन्द्रीय सचिवालयले उपाध्यक्ष मध्येबाट निमित्त अध्यक्ष तोक्न सक्नेछ ।	क) अध्यक्षको पद रिक्त भएमा बरिष्ठ उपाध्यक्ष र बरिष्ठ उपाध्यक्षको पद रिक्त भएमा उपाध्यक्षहरु मध्येबाट केन्द्रीय समितिले कार्यबाहक तोक्ने वा आवश्यक पदपुर्ति गरिनेछ ।	बरिष्ठ उपाध्यक्षको व्यवस्था भए अनुसार
	१५ झ	झ) देय् दबूको दैनिक कार्य सम्पादन गर्नका लागी १५ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय (ज्यासना पुचः)को गठन गर्ने । केन्द्रीय सचिवालयमा देय् दबूका अध्यक्ष-१, उपाध्यक्ष-७, महासचिव-१, सचिव-३, कोषाध्यक्ष-१ र सदस्य २ जना समेत	झ) देय् दबूको दैनिक कार्य सम्पादन गर्नका लागी ११ सदस्यीय केन्द्रीय सचिवालय (ज्यासना पुचः)को गठन गर्ने । यसको काम, कर्तव्य र अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुने छ ।	सचिवलायको कार्य चुष्टदुरुष्ट राख्न

		गरी जम्मा १५ जना रहनेछन् । यसको काम, कर्तव्य र अधिकार केन्द्रीय समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।		
	१८	थप	बरिष्ठ उपाध्यक्षहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार क) अध्यक्षले दिएको काम कार्वाही जवाफदेहिताको साथ जिम्मेवारी बहन गर्ने । ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने । उप महासचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार महासचिवको काममा पूर्ण सहयोग गर्ने र महासचिवको अनुपस्थितिमा जिम्मेवार भई महासचिवले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने ।	बरिष्ठ उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गर्न
		थप	**प्रदेश समिति** नेवाः देय् दबूको देहाय बमोजिम प्रदेश समितिहरु रहनेछ । क) प्रत्येक छवटा प्रदेशबाट - प्रदेश - ६ ख) प्रदेश नं. ३ समिति (काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर बाहेक) - १ ग) काठमाडौं उपत्यकको - स्वनिगः प्रदेश- १ **प्रदेश अधिवेशन** क) प्रत्येक ३ वर्षमा नेवाः देय् दबूको प्रदेश अधिवेशन हुनेछ । ख) प्रदेश अधिवेशन देहाय वमोजिम हुनेछ । १) प्रदेश समितिका पदाधिकारी र सम्पूर्ण सदस्यहरु २) प्रत्येक जिल्ला अधिवेशनबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व रहने गरी जिल्ला अध्यक्ष सहित ५ जना वा जिल्ला अधिवेशनमा प्रतिनिधित्व गर्ने संख्याको आधारमा १०:१ बाट हुने संख्यामध्ये जुन बढी हुन्छ सो संख्या बमोजिम निर्वाचित प्रतिनिधि हुनेछ । ३) पालिका समितिको अध्यक्ष सहित २ जना ४) विषयगत संगठन (भातृ) प्रदेश स्तरीय समिति प्रत्येकबाट २ जना प्रतिनिधि,	संस्थालाई मुलुकको संघीय संरचना स्वरुप अनुरुपको संगठनात्मक ढाँचा मिलान गर्न सम्पूर्ण नेवारहरुको कूल जनसंख्याको लगभग ५० प्रतिशत जनसंख्या काठमाडौं उपत्यकामा बसोबास गर्ने भएको हुँदा काठमाडौं उपत्यकालाई विशेष प्रदेशको स्थान दिन

			५) नेवार विविध क्षेत्रमा योगदान पुरयाएका बिबिध बिधा र क्षेत्रका नेवारहरु मध्येबाट अध्यक्षद्वारा समानुपातिक प्रतिनिधित्व रहने गरी प्रदेश अधिवेशन गर्दा कूल हुन आउने प्रतिनिधि संख्याको बढीमा ७ प्रतिशत सदस्यहरु ६) प्रदेश समितिले प्रदेश अधिवेशनको आव्हान ३० दिन अगाडि गर्नेछ । ७) गणपुरक संख्या : प्रदेश अधिवेशनको गणपुरक संख्या ५१ प्रतिशत हुनेछ । पहिलोपटक गणपुरक संख्या नपुगेमा लगतै बस्ने अधिवेशनको गनपुरक संख्या ४० प्रतिशत हुनेछ । दोश्रो पटक पनि आबश्यक गणपुरक संख्या नपुगेमा सभा स्थगित गरी सोही दिन बस्ने प्रदेश अधिवेशनमा उपस्थित सदस्य संख्यालाई नै गणपुरक संख्या मानिने छ । ग) प्रदेश अधिवेशनको अध्यक्षता प्रदेश समितिको अध्यक्षले गर्नेछ । अध्यक्षको अनुपस्थितिमा उपाध्यक्षले गर्नेछ । घ) प्रस्तावको विषयमा माथि छलफल गर्दा सभामा उपस्थित सदस्यहरुको बहुमतबाट निर्णय गरिनेछ । तर मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्नायक मत दिनेछ । **२०) प्रदेश अधिवेशनको काम, कर्तब्य र अधिकार** क) नेवाः देय् दबूको प्रदेश समितिले प्रस्तुत आर्थिक विवरण, प्रतिवेदन अध्ययन गरी त्यसलाई पारित गर्ने वा आवश्यक निर्णय गर्ने । ख) प्रदेश समितिले गरेका कामहरु व्यवस्थित छ वा छैन मूल्याङ्कन गर्ने । ग) नेवाः देय् दबूको प्रदेश स्तरीय पदाधिकारी र सदस्यहरु निर्वाचित गर्ने । घ) राष्ट्रिय महाधिवेशन प्रतिनिधि चयन गर्ने **२१ गठन र अन्य व्यवस्था** १) संस्थाको निति निर्माण तथा दैनिक संचालन गर्न २१ देखि २९ सदस्यीय एक प्रदेश समिति रहनेछ । क) अध्यक्ष-१ ख) उपाध्यक्ष -२	

ग) मख्य सचिव -१

घ) सचिव - १

ङ) महिला सचिव - १

च) कोषाध्यक्ष -१

छ) प्रत्येक जिल्ला अध्यक्ष पदेन सदस्य

ज) खुल्ला - ४ (आवश्यकता अनुसार थपघट हुन सक्ने)

झ) महिला - ४ (आवश्यकता अनुसार थपघट हुन सक्ने)

(स्वनिगः प्रदेश अन्तर्गत काठमाडौं, ललितपुर, भक्तपुर तथा विभिन्न क्षेत्रबाट स्वनगिःमा क्रियाशिल सम्पर्क समितिहरुको एक समितिलाई जिल्ला समिति सो सरह मानीनेछ ।)

२) प्रदेश समितिको कार्यावधि ३ बर्षको हुनेछ । तर यिनीहरु पुनः निर्वाचित हुन सक्नेछन् ।

३) प्रदेश समिति केन्द्रीय समिति/प्रदेश अधिवेशन प्रति उत्तरदायी हुनेछ ।

४) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार मुख्य सचिवले प्रदेश समितिको बैठक साधारणतया दुई महिनामा एक पटक बोलाउने छ । बैठक बोलाउने सूचना सबै सदस्यहरुलाई विशेष र आकस्मिक बैठक बाहेक ७ दिन अगावै लिखित रुपमा दिनुपर्नेछ ।

५) कुनैपनि सदस्य बिना सूचना लगातार तीन पटक बैठकमा अनुपस्थित भएमा स्वतः पदमुक्त भएको मानिनेछ ।

२१) प्रदेश समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

क) संस्थाको उद्धेश्य प्राप्तिको लागी आवश्यक पर्ने विषयहरुमा नीतिगत निर्णयहरु गर्ने ।

ख) प्रदेश समितिको बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने ।

ग) राष्ट्रिय अधिवेशन/केन्द्रीय समिति/प्रदेश अधिवेशनको बैठकलले पारीत

			पारित नीति, निर्देशनको पालना गर्ने घ) संस्थाको उद्धेश्य प्राप्तिको लागी सरकारी, गैरसरकारी तथा अन्तराष्ट्रिय दातृसंस्थाहरुसंग सम्पर्क, सल्लाह तथा सुझाव लिने । ङ) नेवाः देय् दबूमा आवद्ध प्रदेश भित्रका सदस्य संघसंस्थाहरुको गतिविधिहरु निरिक्षण, अनुगमन, समन्वय् गर्ने च) प्रदेश भित्रका स्थानीय तह, जिल्ला समितिहरुको अभिलेख राख्ने । छ) प्रदेश भित्रका विभाग, भातृसंगठन/विषयगत समिति, जातीय संगठनहरुसंग सम्पर्क र निरन्तर समन्वय् गर्ने ज) आवश्यकता अनुसार समिति, उपसमिति, विभागको गठन गरी अधिकार प्रत्यायोजन गर्ने ६) पदाधिकारी र सदस्य सम्मिलित प्रदेश समितिको १/३ सम्म सदस्य रहेको प्रदेश सचिवालय गठन गर्ने । ङ) नेपाल आदिबासी जनजाती प्रदेश समन्वय परिषद लगायत प्रदेश स्तरीय संघ संस्था कार्यक्रमहरुमा प्रतिनिधी गर्ने, गराउने । ञ) आवश्यकता अनुसार नेवाः बुद्धिजीवी, विशिष्ट व्यक्तित्वहरु मध्येबाट सल्लाहकार नियुक्ति गर्ने । ट) आवश्यकता अनुसार कर्मचारी दरवन्दि सृजना गरी नियुक्ति र खारेज गर्ने । ठ) लेखा अध्यावधिक राख्ने ड) प्रत्येक बर्ष आन्तरिक लेखा परिक्षण गर्ने गराउने सोको प्रतिवेदन केन्द्रमा पठाउने ढ) नेवाः देय् दबूको विधानमा भए बमोजिम अन्य कार्य गर्ने गराउने ज) कुनै कारणबस अध्यक्षको पद रिक्त हुन गएमा उपाध्यक्ष मध्येबाट कार्यबाहक अध्यक्ष मनोनयन गर्ने झ) कुनै कारणबस प्रदेश समितिको कुनै सदस्यको पद रिक्त भएमा प्रदेश समिति पदाधिकारीहरु मध्येबाट बाँकी अवधिको लागि मनोनयन गरी	

			पदपूर्ति गर्ने, **२३ पदाधिकारीहरुको काम, कर्तब्य र अधिकार** **१) अध्यक्षको काम, कर्तब्य र अधिकार** क) प्रदेश अधिवेशन र प्रदेश समितिको बैठकको अध्यक्षता गर्ने ग) नेवाः देय दबूको विभिन्न क्रियाकलापमा सहयोग गर्ने । नेवाः देय् दबूसँग आवद्ध प्रदेश भित्रका जिल्ला समिति, नगरपालिका समिति, गाउँपालिका समिति, वडा समिति तथा सदस्य संघ/संस्थाहरुको सुपरिवेक्षण गरी आवश्यक परामर्श लिने दिने संस्थाको काम कार्वाही सम्बन्धी आवश्यकता अनसुार संघसंस्था वा निकायहरुमा संस्थाको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्ने, गराउने ङ) पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको कामको बाँडफाँड गर्ने, निर्देशन दिने र राजिनामा स्वीकृत गर्ने ज) संस्थाको चल अचल सम्पत्तिको रेखदेख, संरक्षण र नियन्त्रण गर्ने, गराउने झ) समितिको वैठक नवसेको अवस्थामा अपझंट कुनै गर्न आवश्यक देखिएमा उक्त कार्य नभएमा संस्थालाई हानी नोक्सानी हुने भएमा सो कार्य गरी आगामी वैठकमा अनुमोदनका लागि पेश गर्ने **२) उपाध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकार** क) अध्यक्षको काममा सहयोग गर्ने अध्यक्षले तोकेको काम गर्ने ख) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा तोकेको उपाध्यक्षले गर्ने सम्पूर्ण कार्य गर्ने **३) मुख्य सचिवको काम, कर्तब्य र अधिकार**	

			क) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार प्रदेश अधिवेशन र समितिको बैठक बोलाउने ख) प्रदेश अधिवेशन तथा समितिद्धारा पारित निर्णयहरु कार्यन्बयन गर्ने गराउने ग) प्रदेश अधिवेशन र समितिको बैठकको कार्यसूची तयार गर्ने सूचना निकाल्ने, बैठकको निर्णय अभिलेखन गर्ने र निर्णयहरु सदस्यहरुलाई पठाउने घ) प्रदेश समितिको तर्फबाट प्रदेश अधिवेशनमा प्रदेश समितिको वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन र अगामी वर्षको कार्यक्रम निर्णयार्थ पेश गर्ने ङ) प्रदेश अधिवेशनद्धारा पारित प्रतिवेदन र अगामी वर्षको कार्यक्रम केन्द्रीय समिति र समितिमा पठाउने च) त्रैमासिक प्रगति प्रतिवेदन र केन्द्रीय समितिमा पठाउने छ) प्रदेश समितिको दैनिक प्रशासनिक कामको जिम्मा लिने ज) अन्य तोकिएको कार्य गर्ने **सचिवको काम, कर्तब्य र अधिकार** क) मुख्य सचिवको काममा सहयोग गर्ने र ख) मुख्य सचिवको अनुपस्थितिमा नीजले गर्ने समपूर्ण काम गर्ने । ग) अध्यक्षले वा समितिले तोकेको जिम्मेवारी पुरा गर्ने । **४) कोषाध्यक्षको काम कर्तब्य र अधिकार** क) संस्थाको आर्थिक कारोबार सम्बन्धी जिम्मा लिने ख) संस्थाको उद्देश्य प्राप्तिका लागि उपयुक्त लेखा पुस्तिका नियमानुसार दुरुस्त राख्ने, राख्न लगाउने ग) प्रदेश समितिको तर्फबाट प्रदेश अधिवेशनमा प्रदेश समितिको वार्षिक आर्थिक प्रतिवेदन, लेखा परीक्षण प्रतिवेदन र अगामी वर्षको आय-व्यय (	

			बजेट) पेश गर्ने घ) दोहोरो लेखा प्रणाली अनुसार उपयुक्त लेखा अभिलेखहरु नियमानुसार दुरुस्त राख्ने लगाउने । ङ) संस्थाको कोषमा वृद्धि गर्ने तर्फ सदैव प्रयत्नशील रहने । च) आन्तरिक तथा अन्तिम लेखापरीक्षण र्कायमा सहयोग गर्ने । छ) संस्थाको स्वामित्वमा रहेको चल अचल सम्पत्तिको जिन्सी खाता अधावधिक रुपमा राख्ने राख्न लगाउने । ज) संस्थाको दैनिक आर्थिक कारोवार सम्वन्धी सम्पूर्ण पत्र ब्यवहार र जनसम्पर्क राख्ने । **६) सदस्यको काम कर्तव्य र अधिकार** क) बैठक र संस्थाको कार्यक्रमहरुमा नियमित उपस्थित हुने ख) प्रदेश समितिको बैठकमा प्रस्तुत भएका प्रस्तावहरुमा सकृय रुपले छलफलमा सहभागी भई निर्णय पारित गर्न योगदान गर्ने ग) अध्यक्ष वा समितिले तोकेको जिम्मेवारी जवाफदेही भइ बहन गर्ने	

		थप	**वडा समिति** **वडा अधिवेशन** (१) देहाय बमोजिम आवश्यकता अनुसार वडा अधिवेशन गठन हुनेछ क) सम्बन्धित वडाका सम्पूर्ण साधारण सदस्यहरु ख) सम्बन्धित वडामा बसोवास गर्ने आजीवन सदस्य ग) सम्बन्धित वडामा बसोवास गर्ने नेवाः विशिष्ट सदस्य **वडा अधिवेशनको काम कर्तव्य र अधिकार** क) वडा कार्यसमितिद्धारा प्रस्तुत योजना, बार्षिक प्रगति तथा आर्थिक प्रतिवेदन गत आर्थिक वर्षको लेखापरिक्षण प्रतिवेदन र अगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा प्रस्तावित वजेट अनुमोदन गर्ने ख) प्रतिनिधिहरु मध्येबाट अध्यक्ष एक सहित कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिला सहभागिता हुनेगरी बढी ७ जना निर्वाचित गर्ने ग) वडा अधिवेशनको कार्यसूची स्वीकृत गर्ने र कार्यसूचीका सबै विषयमा छलफल तथा निर्णय गर्ने वडा **कार्य समिति गठन र अन्य व्यवस्था** (१) संस्थाको नीति निर्माण तथा दैनिक कार्य संचालन गर्न बढीमा ११ सदस्यीय एक वडा कार्य समिति रहनेछ । (२) उपदफा (१) बमोजिम वडा कार्य समिति निर्वाचित भइसकेपछि निर्वाचित सदस्यहरु मध्येबाट अध्यक्षको प्रस्तावमा समितिले देहाय बमोजिम पदाधिकारीहरुको पदभार निर्धारण गरिनेछः (क) उपाध्यक्ष १ (ख) सचिव १ (ग) सहसचिव १ (घ) कोषाध्यक्ष १ (३) सम्बन्धित जिल्लाबाट केन्दीय समिति, राष्ट्रिय परिषद, जिल्ला समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने पदाधिकारी पदेन	

			(४) कार्य समितिको कार्यकाल ३ बर्ष हुनेछ । तर यिनिहरु समितिमा पुनः निर्वाचित हुन सक्नेछन । (५) कुनै कारणबस वडा कार्यसमितिको कुनै सदस्यको पद रिक्त भएमा साधारण सदस्यहरु मध्येबाट बाँकी अवधिको लागी मनोनयन गरी पदपूर्ति गर्ने (६) अध्यक्षको निर्देशन अनुसार सचिवले कार्य समितिको बैठक साधारणतया प्रत्येक महिना बोलाउने छ । (७) कार्य समितिले आवश्यक ठानेमा सल्लाहकार नियुक्त गर्न सक्नेछ । वडा **कार्य समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार** वडा अधिवेशनको निर्देशनको अधिनमा रही वडा कार्य समितिको काम कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ (क) वडा अधिवेशनमा बार्षिक प्रगति तथा आर्थिक प्रतिवेदन र अनुमानित आय-व्यय (बजेट) निर्णयार्थ पेश गर्ने (ख) माथिल्लो समितिबाट जारी परिपत्र, निर्देशनहरु निशर्त कार्यान्वयन गर्ने, गराउने **पदाधिकारीहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :** **१) अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) वडा कार्य समितिले आयोजना गरेका बैठक तथा कार्यक्रमहरुको अध्यक्षता गर्ने । ख) बैठकमा बराबर मत भएमा निर्णायक मत दिने । ग) वडा स्तरीय बैठक, अधिवेशनमा पेश गरिने प्रस्तावहरु तयार गर्ने तथा पारित निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने गराउने **२) उपाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) अध्यक्षको अनुपस्थितिमा अध्यक्षले गर्ने सम्पूर्ण काम गर्ने । ख) वडा अधिवेशनबाट तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्ने, गराउने । ग) अध्यक्षलाई सहयोग पुऱ्याउने । घ) वडा अधिवेशनलाई क्रियाशील बनाई अगाडि बढाउने । ङ) अन्य तोकिएको कार्यहरु गर्ने । **३) सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) वडा कार्यसमितिको प्रशासनिक तथा दैनिक कार्य संचालन गर्ने । ख) वडा कार्यसमितिको सम्पूर्ण कागजातहरुको जिम्मा लिने, प्रगति प्रतिवेदन	

			पेश गर्ने, गाउँ/नगर आबद्ध संस्थाहरुसँग परामर्श गरी अधिवेशनमा प्रस्ताव पेश गर्ने । ग) वडा कार्यसमितिले तोकेको समयावधिमा बैठक बोलाउने, अध्यक्षको सल्लाह बमोजिम अन्य समय परिस्थिति अनुसार बैठक बोलाउने । घ) बैठकमा पेश हुने प्रस्तावहरुको मस्यौदा तथा बैठकको मिति तोकी अधिवेशनका प्रतिनिधिहरुलाई पत्राचार गर्ने । ङ) अधिवेशन र वडा कार्य समितिबाट भएका निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने, गराउने । च) अन्य तोकिएको कार्यहरु गर्ने । **४) सह सचिवको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) सचिवको अनुपस्थितिमा सचिवले गर्ने सम्पूर्ण काम गर्ने । ख) अधिवेशन र वडा कार्य समितिको बैठकले दिएको जिम्मेवारी बहन गर्ने । ग) अन्य तोकिएको कार्यहरु गर्ने । **५) कोषाध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) कोषाध्यक्षले वडा कार्य समितिको आर्थिक कोषको कार्यहरु सम्पादन गर्ने । ख) वडा कार्य समितिको आय-व्ययको विवरण पारदर्शि रुपमा राख्ने । ग) वडा कार्य समितिले गरेको आर्थिक कारोवारहरुको प्रत्येक आर्थिक बर्षमा आन्तरिक लेखा परीक्षण गराई र आगामी आर्थिक वर्षको लागी प्रस्तावित बजेट अधिवेशनमा पेश गर्ने । घ) कोषाध्यक्षले प्रत्येक आर्थिक बर्षको आर्थिक प्रतिवेदन कार्य समिति समक्ष अनुमोदन गराई अधिवेशनमा पेश गर्ने ङ) वडा कार्य समितिको चल अचल सम्पत्तिको विवरण राख्ने तथा तिनीहरुको संरक्षण सम्बर्द्धन गर्ने च) अन्य तोकिएको कार्यहरु गर्ने । **६) सदस्यहरुको काम, कर्तव्य र अधिकार :** क) वडा समितिको बैठकमा उपस्थित हुने, छलफल र निर्णयमा भाग लिने । ख) वडा कार्य समितिको बैठकले दिएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने । ग) वडा कार्य समितिलाई क्रियाशील रुपमा संचालन गर्न सक्रिय भुमिका निर्वाह गर्ने । घ) अन्य तोकिएको कार्यहरु गर्ने ।	